

Historieglemt 51

Et brev fra Tordenskjold til hans far på Ringve

Trondheim har som by knapt hedret sin store sønn etter fortjeneste. Det står en liten statue på en sokkel i parken ved Vår Frue kirke. Det er en kopi av H. V. Bissens skulptur som står utenfor Holmens kirke i København der heltens sarkofag står. Så har vi Tordenskjolds gate, en gatestump fra Kongens gate til Sandgata. Haugen øst for Kristianssands bastion på Kristiansten festning kalles Tordenskjoldhaugen, men det er et uoffisielt navn. På Ringve gård står et lite Tordenskjold museum, åpnet i 1950, men det har vært stengt i mange år. Her skal vi nå for et øyeblikk minnes gutten fra Ringve som gikk til topps i den dansk-norske marine.

Vi skal ta frem et brev han skrev. Dette er det første skriftstykket som er kjent fra Peter Wessel Tordenskjold etter at han var adlet av kongen i København i 1716 og deretter kunne bruke sitt adelsnavn Tordenskjold. Dette brevet til faren skal vi her gjengi. Brevet er gjengitt i hans egen håndskrift og transkribert i Victoria Bachkes bok, *Tordenskioldiana* fra 1958 side 101. På side 100 er et bilde av faren, rådmann i Trondhjem, Jan Wessel. Brevet er skrevet fra Christiania 1. august 1716. Også arket der adressen stod, er bevart. Det hadde ikke konvolutt, men brevet var brettet slik at adressen kunne skrives på utsiden. Der står det ”A Monsieur Wessel Raadmand i Trundhiem”. Brevet lyder slik i en lett modernisering av språket:

”Som jeg ugjerne maa fornemme det at Kiere Fader skal være sengeliggende og meget svag hvilket for det første er noget der kommer fra Gud samt Årenes medbringelse. Vilde Den Naadige Gud behage at give Dem deres styrke og sundhet ved Den Aller Høyeste det skulde være mig een af de Fornøyelser mig udi Denne Verden kunne vederfares.

”Jeg fornemmer dagligen Guds Velsignelse og beskermelse mod Mig til Kongens og Landsens beste som jeg altid tilstaaer at deres overflødige Velsignelser og bønner til Gud Contribuerer den største del til den Naade Gud daglig beviser mig. Jeg vitner det for den Høyeste Gud at jeg er saa forsikret at deres Velsignelser er mer Kraft og bønnhørelse ved end mange 1000der og elsker høyeste og beder Gud for mig.

”Thi er der een Guds mand i disse tider udi Werden er det h. K. Fader thi dermed er jeg mer Content end jeg kunde arve 20.000 Rd.. Skal dette være det seneste udi denne Verden jeg tilskriver Dem tacker jeg ydmygeligst for all Faderlig omsorg og Kierlighed mig er vederfaret at Dem. Haaber udi det Tilkommende at se Dem siddende ved Lammets stol og throne hos den Almegtige Gud hvortil og hengiver Gud jeg hastig maatte følge thi det er det sikreste af alt udi Verden, nemlig at døe salig. Vild befale Dem den Allerhøyeste til Liv og sjel. Lever til mitt siste aandedrett Herr Faders

Lydigste sørn P. Tordenskiold, Chrestiania d. 1. August 1716”

Brevet nådde ikke frem i tide. Jan Wessel døde før brevet kom frem. Bare fire år senere fulgte Peter sin far. 30 år gammel dør han i en duell med den livlandske obersten Jacob Axel Staël von Holstein som hadde vært i svensk tjeneste. Holstein hindret at pistolene kom frem til stedet i tide så duellen ble utkjempet med kårder. Holstein hadde en stridskårde, mens nordmannen kjempet med en pyntekårde og ble drept! Tordenskjold var på en reise på vei til England. Han ble ført til København og satt i Holmens kapell. Først i 1819 fikk han sin sarkofag i Holmens kirke; marinens gamle kirke. Duell var forbudt så forsinkelsen med å få et ærefullt gravsted var en straff. Det finnes flere malerier av Tordenskjold. Det beste er nok Balthasar Denners fra 1719. Det befinner seg i Nasjonalhistorisk museum på Fredriksborg slott. Peter Wessel Tordenskjold har beholdt sitt ry som dansk-norsk sjøhelt. Hans korte, men strålende karriere som sjøoffiser, er full av fortellinger om mot og dristighet. De fascinerer stadig nye generasjoner når de får høre dem